

Co van der Steen-Pijpers

JOOPS KERSTVAKANTIE

„Joop, er is post voor je!”

Opgewonden roepen de zusjes het. Joop komt meteen aandraven.

Gretig rukt hij de briefkaart uit Tinekes handen.

Van oom Willem, ziet hij. Als hij klaar is met lezen straalt zijn hele gezicht. Oom Willem vraagt of hij de kerstdagen komt logeren.

Joop weet niets dat heerlijker is dan logeren op de boerderij van oom Willem. De schemerige, warme stal . . . , de grote hokken met wel zeshonderd kippen . . . , de knorrende varkens . . . en vooral niet te vergeten: de dikke spekpannekoeken van tante Maartje. „Moeder,” juicht Joop, „oom Willem vraagt of ik kom logeren.”

„O,” zegt moeder alleen.

Verbaasd kijkt Joop haar aan. „Ik mag toch wel?”

„Dat zou ik eerst maar eens aan vader vragen,” zegt moeder veelbetekenend.

Ongerust druipt Joop af. Stel je voor dat vader het niet goed vindt. Dat kan toch niet?

Wel tien keer leest hij de briefkaart over, en wel honderd keer kijkt hij of vader er nog niet aankomt. Als hij eindelijk de bromfiets hoort, stormt hij naar buiten. „Vader, mag ik de kerstdagen naar oom Willem? Hij heeft het gevraagd.”

„O,” zegt vader, en nu kijkt hij al net als moeder straks deed.

Luchthartige Joop begrijpt er helemaal niets van. Maar even later is het hem erg duidelijk.

„Als je kerstrapport goed is, dan heb ik er geen be-

zwaar tegen,” zegt vader. Dan gaat hij zijn bromfiets wegzetten.

Joop blijft roerloos staan. Dat was een slag voor hem, en die is hard angekommen. Joop kan best leren, maar hij speelt liever. Er zijn zoveel heerlijke dingen te doen. Knutselen, zwemmen, orgel spelen, er op uittrekken met zijn vriendjes, indiaantje spelen . . .

Dat alles vindt Joop veel belangrijker dan zijn huiswerk. Of nee, dat eigenlijk ook weer niet, hij vergeet zijn huiswerk gewoon.

Hij is voorwaardelijk overgegaan naar de vijfde klas en van zijn kerstrapport zal afhangen of hij teruggezet wordt. Deze onzekerheid deelt hij met drie van zijn vrienden.

En nu, een week voor kerst, hoort hij dat het logeren afhangt van zijn kerstrapport. Erg goed staat hij er niet voor. En inhalen, dat lukt nooit. Voor het eerst heeft hij er echt spijt van dat hij niet beter zijn best heeft gedaan.

„Meneer,” vraagt hij de volgende dag schuchter, „zou ik . . . wat denkt u, blijf ik in deze klas?”

Hij hoopt maar dat meneer ja zal zeggen. Dan zal hij zó hard gaan werken dat hij nooit meer kans loopt om te blijven zitten.

Meneer Jonkers kijkt bedenkelijk.

„Het edele viertal staat er precies even slecht voor,” zegt hij. „Ik heb er goed over nagedacht, en wil jullie nog een kans geven. Voor ieder vak krijgen jullie een extra proefwerk. Als dat goed is, worden jullie niet teruggezet. Maar dan mag er ook niet één vijf bij zijn. Bovendien geef ik jullie voor de kerstvakantie een taak mee, zodat je elke dag iets aan huiswerk zult moeten doen.

Nog nooit heeft Joop zo lang en zo vaak gebogen

gezet over zijn boeken. Rekenen gaat wel, maar taal . . .! Hij kan goed merken dat hij daarbij nooit zo goed heeft opgelet. Als iedereen maar begrijpt wat je bedoelt, wat geeft het dan als je het niet precies zo opschrijft.

Twee keer moeten ze na schooltijd een hele poos blijven om de proefwerken te maken. „Die meester van jullie is veel te goed,” zegt vader. „Ik zou zeggen: beginnen jullie nog maar eens bij de eerste klas.”

Als de extra proefwerken gemaakt zijn, wachten de jongens in spanning af. Meneer heeft de blaadjes meegenomen in zijn tas. Misschien weten ze het morgen al.

„Ik doe nooit een examen,” zegt Joop. „Als je al de kriebels krijgt van een kerstrapport, moet je er wel verschrikkelijk zenuwachtig van worden.” Maar ja, er hangt ook een heleboel van af.

Als meneer de volgende dag op school komt, kijkt hij heel ernstig.

„Ik heb een vervelende boodschap voor jullie.”

„Gaan we toch terug?” vraagt Joop teleurgesteld.

„Ik wéét het niet.”

De jongens kijken verbaasd, maar meneer gaat al verder: „Ik weet zeker dat ik gisteren met mijn tas achterop naar huis ben gefietst. Ik heb de fiets in de schuur gezet en daarna neem ik altijd mijn tas mee naar binnen. Of ik dat nu ook heb gedaan? Ik kan het me maar niet herinneren. In elk geval: de tas is weg en jullie proefwerken ook. Het is een erg vervelende zaak.”

De jongens bestormen hem met vragen. „Hebt u wel goed gekeken?” „Kan die niet achter een stoel staan?” „Of in de schuur van de fiets gevallen zijn?”

„Jongens, ik heb overal, maar dan ook overal gezocht. Het is me een raadsel, maar de tas is weg.”

„En ons kerstrapport dan? Moeten we nu terug?”

„Jullie gaan met een vaart aan het werk. Je hebt je taak ook nog. We zullen zien hoe ver jullie komen en daar hangt weer van af wat er verder gaat gebeuren. Als de tas niet terecht komt, kan ik op grond van die proefwerken geen beslissing nemen. Ik hoop er nog op dat hij wel ergens boven water komt. Als dat niet gebeurt, moeten jullie na de vakantie nog maar een proefwerk maken. De taak houden jullie tóch!”

De jongens kijken beteuterd. „Meneer,” zegt Frans dringend, „dan kan ik de hele vakantie niet schaatsen en 't gaat juist vriezen. Theo en Hans kunnen dan ook niet schaatsen en Joop mag niet naar zijn oom Willem.”

„Het spijt me voor jullie, maar er is niets aan te doen. Bovendien moet je nu ook weer niet overdrijven, want er schiet best wat tijd over voor andere dingen. Maar het is toch beter dat jullie elke dag wat aan je huiswerk doen in de vakantie.”

Teleurgesteld komt Joop thuis en vertelt van de vreemde verdwijning van de tas van meneer. Vader en moeder hebben nu toch wel een beetje medelijden met hem.

„Joop, jongen, luister eens.” En dan spreekt vader het verlossende woord. „Als jij elke dag huiswerk moet maken, komt daar bij oom Willem ook niet zoveel van terecht. Wanneer je daar nu thuis eens flink aan gaat trekken, óók de dagen na kerstmis, dan kan je wat mij betreft met oud en nieuw naar oom Willem. Ik denk dat moeder daar ook geen bezwaar tegen heeft.”

Moeder knikt hem vriendelijk toe: „Dat lijkt me een veel beter plan Joop.”

Die avond schrijft Joop een briefje naar oom Willem. De volgende dagen is Joop ongewoon rustig. Hij is met eten op tijd thuis, helpt moeder en . . . plaagt zijn

zusjes niet. Elk vrij ogenblik maakt hij zijn werk voor school.

Moeder ziet het met een stille glimlach. Ze heeft wel een beetje medelijden, maar laat dat beslist niet merken. Deze les is o zo goed voor hem. Misschien zal hij leren dat je niet altijd kunt doen wat je het liefst wilt.

Vlak voor het kerstfeest ziet Joop meneer komen. 't Geeft hem een schok. Zou de tas . . . Maar meneer schudt zijn hoofd als hij binnen komt.

„Nee Joop, geen tas. Hij moet wel gestolen zijn. Ik kom voor iets heel anders. Jij kunt toch orgelspelen?”

„Ja meneer.”

„Hoe lang heb je al les?”

„Eh . . . ruim drie jaar meneer.”

„Kun je ook begeleiden?”

„Als het niet te moeilijk is wel meneer. Op zondag zingen we dikwijls 's avonds in de kerk. Dan begeleid ik ook.”

„Prachtig! Tweede kerstdag hebben we kerstfeest van de zondagsschool, en nu is onze organist ziek geworden. Ik weet zo gauw niemand anders. Zou jij het aandurven?”

„Als ik nog een poosje oefenen kan, zal 't wel gaan meneer.”

„Fijn. Hier heb ik het programma, dan kun je dat vast doornemen.”

„Goed meneer”, zegt Joop, „u kunt op me rekenen.” En zo zit Joop tweede kerstdag achter het kleine orgel in het zaaltje. Eerst trillen zijn vingers een beetje, maar al gauw voelt hij zich zekerder. Hij houdt van orgelspelen.

„Hoe zal ik U ontvangen, hoe wilt Gij zijn ontmoet.” De dominee leest het kerstevangelie en daarna zingen de kleintjes uit de eerste klas: „Stille nacht, heilige nacht.” Joop speelt heel zacht om niet teveel boven

de ijle stemmetjes uit te komen.

Meneer Jonker vertelt een verhaal waarbij ze allemaal ademloos luisteren.

Door de heldere vrieskou loopt Joop naar huis. Meneer Jonker heeft gezegd dat hij goed zijn best heeft gedaan. Had ik dat op school ook maar steeds gedaan, denkt hij nu zelf.

Twee dagen later is er een verrassing. Meneer Jonker staat opeens voor het raam, en wat houdt hij omhoog? Zijn tas!

Joop rent naar buiten.

„Is hij terecht meneer? Hebt u de proefwerken al nagekeken?”

„Misschien mag ik even binnenkomen”, plaagt meneer, ’t is hier zo koud.”

Joop duwt hem haastig de kamer in. Moeder zet een kopje thee. En dan vertelt meneer eindelijk wat er gebeurd is.

„In hetzelfde huis waar ik op kamers woon, is ook een onderwijzer van de MAVO. Die zou de kerstdagen naar het noorden gaan en daarna naar zijn ouders die in de omgeving van Haarlem wonen. En omdat hij niet al zijn bagage wilde meesjouwen, heeft hij die vast opgestuurd. Per abuis is mijn tas daar tussen geraakt en vanmorgen heb ik hem gelukkig teruggekregen.

„En de proefwerken meneer?”

„Die heb ik nagekeken. De één staat er wat beter voor dan de ander. Maar ik wil het met jullie alle vier proberen. Wel reken ik er dan op dat jullie hard werken en niet alleen in de komende week.”

Joop knikt heftig, op hem kan meneer rekenen.

„Ik heb van je vader gehoord dat je met oud-en-nieuw naar je oom mag. Eigenlijk ben ik blij dat alles zo gelopen is.”

„Ja”, zegt Joop, „nu heb ik ook op het kerstfeest kunnen orgel spelen.”

„Joop, jongen, toen jij speelde en wij zo met z'n allen zongen 'ook voor mij hebt G'U rijkdom ontzegd', hebben we er samen bij stilgestaan dat kerstfeest zo belangrijk is omdat de Here Jezus op aarde kwam om alle mensen gelukkig te maken. Dat kerstfeest niet alleen maar een gezelligheidsfeest is met uitgaan, lekker eten en zo meer. Nu heb je fijn kerstfeest gevierd en mag je ook nog gaan logeren.”

„Fantastisch fijn, meneer; en ik zal hartstikke mijn best doen voor een heel goed rapport met de Paasvakantie.”

„Daar reken ik helemaal op, en dan schiet er best nog tijd over voor fijne dingen, zoals orgelspelen. Daarvoor krijg je van mij in elk geval een tien, want als jij niet zo mooi had gespeeld op het kerstfeest dan hadden we nooit zo fijn kunnen zingen.”